

VOORLOPIG VERSLAG van de vaste Commissies voor Justitie en voor Volksgezondheid omtrent de ontwerpen van wet:

1. tot wijziging van artikel 240*bis* en intrekking van artikel 451*ter* van het Wetboek van Strafrecht, met uitsluiting van provinciale en beperking van gemeentelijke bevoegdheid ten aanzien van middelen tot voorkoming van zwangerschap (8725);
2. houdende regelen met betrekking tot medische hulpmiddelen (Wet op de medische hulpmiddelen) (8726).

Inleiding

Van verschillende zijden sprak men zijn voldoening uit over de indiening van de onderhavige wetsontwerpen, waarmede men zich in het algemeen - zowel wat de strekking als wat de voorgenomen uitvoering betreft - zeer wel kon verenigen. Men was van oordeel, dat de bij de behandeling van deze wetsontwerpen daarin aangebrachte wijzigingen verbeteringen waren.

Wetsontwerp 8725

Vele leden verklaarden, dat hoewel zij de mening van de door de Regering geconsulteerde gespreksgroep, dat verantwoorde gezinsvorming en geboorteregeling in onze tijd een algemeen aanvaard gegeven en begrip geworden zijn, niet ten volle konden onderschrijven, zij toch van oordeel waren, dat in de tegenwoordige tijd niet alleen in ons land, maar over de gehele wereld een belangrijke kentering is te constateren in de zedelijke opvattingen omtrent geboorteregeling en het gebruik van anti-conceptionele middelen. Anders dan in het begin van deze eeuw worden anti-conceptionele middelen niet meer door grote groepen van de Nederlandse samenleving op louter ethische gronden afgewezen.

De leden hier aan het woord meenden bij de beoordeling van dit wetsontwerp uit te moeten gaan van de verantwoordelijkheid van elke individuele persoon en van elk echtpaar. Zij waren van oordeel dat ook degenen die principiële bezwaren hebben tegen elk gebruik van contraceptiva, hun eigen opvatting onder de gegeven omstandigheden niet dienen „op te leggen” aan anderen.

Onder deze omstandigheden achtten deze leden de voorgestelde wijziging van artikel 240*bis* en de schrapping van artikel 451*ter* van het Wetboek van Strafrecht aanvaardbaar.

Verscheidene leden bleven zich afvragen - ook na de uitvoerige discussie ter zake in de Tweede Kamer -, of in dit wetsontwerp wel de nodige zorgvuldigheid in acht wordt genomen ten aanzien van de aanbieding van anti-conceptionele middelen.

Sommige leden meenden, dat in dit wetsontwerp duidelijk tot uiting komt de evolutie, welke in de loop der jaren heeft plaatsgevonden t.a.v. het gebruik van anti-conceptionele middelen. Het was om deze reden, dat de leden hier aan het woord reeds eerder in dit verslag verklaard hadden, zich te kunnen

verenigen met het wetsontwerp in de vorm, zoals deze bij de behandeling in de Tweede Kamer uiteindelijk tot stand gekomen is.

Deze leden herinnerden eraan, dat artikel II van dit wetsontwerp bij de behandeling in de Tweede Kamer aanmerkelijk was gewijzigd. Zij achtten de aangebrachte wijziging bepaald een verbetering. De uitsluiting van de mogelijkheid, dat provinciale verordeningen op dit terrein een rol zouden spelen, is naar hun mening zowel praktisch als principieel juist.

De leden hier aan het woord zouden het op prijs stellen te gelegener tijd een overzicht te ontvangen van de gemeentelijke verordeningen, welke in gemeenten boven een zeker aantal inwoners, b.v. 20 000, op grond van artikel II vastgesteld zijn.

Vele leden verklaarden zich te kunnen verenigen met de verordenende bevoegdheid, welke ingevolge dit ontwerp aan de gemeenten toekomt.

De verscheidene leden, reeds eerder aan het woord, vroegen, of ingevolge het onderhavige voorstel de bevoegdheid der gemeenten, vergeleken bij de huidige regeling – respectievelijk het achterwege laten van een regeling dezer bevoegdheid – beperkt of uitgebreid wordt en in welke mate dit geschiedt.

Wetsontwerp 8726

Vele leden achtten dit wetsontwerp met name als voorzorgsmaatregel van belang. Het medisch verantwoord experimenteren met hulpmiddelen moet zeker mogelijk blijven en het zal voor de Rijksoverheid zeker in dit stadium merendeels onmogelijk zijn al deze apparatuur te beoordelen. Intussen zal de Overheid zich voor deskundigheid ter beoordeling dikwijls moeten wenden tot hen, die deze apparatuur opbouwen en/of ermede werken. Dreigt hier in deze zeer gespecialiseerde materie niet het gevaar van een zekere monopoliepositie? Aan welke instantie zal de Overheid de controle op de naleving van deze regelen met betrekking tot de medische hulpmiddelen opdragen?

Sommige leden achtten na de behandeling van dit wetsontwerp in de Tweede Kamer geen aanleiding tot het maken van principiële opmerkingen over de inhoud hiervan. In de praktijk zal moeten blijken, in hoeverre dit wetsontwerp,

wet geworden, zal voldoen. In dit verband wezen deze leden erop, dat in min of meer analoge gevallen overleg in Benelux-verband geleid heeft tot een gemeenschappelijke gedragslijn voor de drie landen. Bestaat het voornemen ook voor de medische hulpmiddelen tot een dergelijke gedragslijn te komen, zo niet, is de Regering bereid aan dit aspect alsnog aandacht te schenken?

Diversen

Hoewel dit onderwerp niet in een der beide, hier aanhangige wetsontwerpen behandeld werd, meenden sommige leden de vraag te mogen stellen, of en zo ja, welke maatregelen de Regering overweegt ten aanzien van het probleem der transplantaties. Nu de medische hulpmiddelen aan de orde zijn om wettelijk geregeld te worden, was het naar het oordeel van deze leden niet onredelijk tezelfder tijd of binnen bekwaam tijd aandacht te schenken aan de verschillende facetten, welke het vraagstuk der transplantaties opperpt.

Vastgesteld 8 juli 1969.

*De vaste Commissie voor
Justitie:*

NIERS (*plv.*)
HÖPPENER
BRONGERSMA
(*plv. Voorzitter*)
CAMELBECK
DELPRAT
VERDAM
PIKET
VAN WIJK
SNOEK
VAN OMMEREN-
AVERINK.

*De vaste Commissie voor
Volksgezondheid:*

VUYLSTEKE
COPPE
QUERIDO (*Voorzitter*)
THOMASSEN (*plv.*)
LOUWES
DE GAAY FORTMAN
HEIJ (*plv.*)
VAN PELT
SNOEK
VAN OMMEREN-
AVERINK.